

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 's-Gravenhage

Uw brief van	Ons kenmerk	Contactpersoon	Zoetermeer
	BVE/B/2001/43436		23-november
Onderwerp		Doorkiesnummer	
Evaluatieverslag WEB			

De Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) is in januari 1996 van kracht geworden. In de WEB is vastgelegd dat vóór 1 januari 2002 verslag moet worden uitgebracht over de werking van de wet aan de beide Kamers der Staten-Generaal. Met deze brief en bijlage willen wij u verslag uitbrengen over de werking van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs.

Een vaste datum voor een evaluatie heeft een aantal consequenties. Een consequentie is dat de evaluatie op een aantal onderdelen te vroeg is geweest. De Stuurgroep Evaluatie WEB heeft dat ook in haar eindrapport aangegeven. Nog niet alle prestaties van de bve-sector waren in de periode waarop de evaluatie betrekking heeft, zichtbaar te maken. Hiervoor zijn uiteenlopende redenen, waaronder de geleidelijke transitie van het bestel naar de WEBse structuur. Bovendien heeft de implementatie van een nieuwe wet tijd nodig. Niet alles is binnen de daarvoor gestelde tijd te realiseren. Reden voor de Onderwijsraad om in haar advies over de werking van de WEB aan te geven er geen voorstander van te zijn om nu al ingrijpende structuurveranderingen aan te brengen.

Daarnaast is de conclusie gerechtvaardigd - een andere consequentie van een vast tijdstip voor een evaluatie - dat de evaluatie op een aantal onderdelen te laat is. Het betreft onderwerpen waarvoor snelle actie vereist was en niet op de evaluatie gewacht kon worden. Voorbeelden zijn de examinering, de beroepskolom, de positie van de deelnemer, meervoudig

publieke verantwoording (inclusief rendementsgegevens) en de onderwijsprogrammering. Ten aanzien van deze onderwerpen zijn reeds discussies gevoerd, zijn afspraken gemaakt en zijn tijdspaden afgesproken. Deze trajecten lopen met bestaande afspraken en tijdsplanning door. Met deze afspraken zijn reeds belangrijke stappen gezet in de richting van een kwaliteitsverbetering in de bve-sector. Deze onderwerpen zijn inmiddels aan de orde geweest tijdens het Algemeen Overleg met de Tweede Kamer op 17 oktober jl. In de bijlage van dit Evaluatieverslag zullen deze onderwerpen soms kort worden aangestipt.

Het evalueren van een wet is eigenlijk een statisch moment, waarop wordt teruggekeken en wordt onderzocht in hoeverre de wet- en regelgeving voldoende ruimte en mogelijkheden biedt om de met de wet beoogde doelen te kunnen realiseren. Tegelijkertijd is er sprake van een zeer dynamische omgeving die volop in ontwikkeling is en waar voortdurend veranderingen optreden. Het feit dat de evaluatie voor een aantal onderdelen te vroeg is en voor een aantal andere onderdelen te laat komt, is daar een uiting van.

De dynamische omgeving kenmerkt zich door een aantal ontwikkelingen die in feite de bve-sector overstijgen en waarvoor aanvullende aanpassingen nodig zijn. Een voorbeeld hiervan is de beroepskolom, de doorlopende leerlijnen en de positie van de deelnemer, inclusief flexibiliteit en maatwerk. Deze ontwikkelingen maken het noodzakelijk om de wet op de (middel)lange termijn nog een keer tegen het licht te houden. Daarbij speelt de lange termijnverkenning "Grenzeloos leren" een rol, maar als voorbereiding op deze opties voor de lange termijn ook de middellange termijnverkenning beroepsonderwijs waartoe tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen is besloten en die in het voorjaar van 2002 zal verschijnen. In de middellange termijnverkenning beroepsonderwijs past ook het initiatief van de Bve Raad om verder na te denken over een wettelijk kader dat met deze ontwikkelingen rekening houdt. Momenteel vindt een interdepartementaal beleidsonderzoek (IBO) plaats naar de aansluiting van het beroepsonderwijs op de onderwijsvraag van leerlingen en werkgevers, waarbij m.n. gekeken wordt hoe de bijdrage van het bedrijfsleven aan het beroepsonderwijs verbeterd kan worden. De resultaten van het IBO zullen worden betrokken bij de evaluatie van de bekostiging. Het rapport van deze werkgroep wordt in het voorjaar van 2002 verwacht. Hierover zal ik u uiteraard op dat moment informeren. De uitkomsten van het IBO-onderzoek alsmede de uitkomsten van de middellange termijnverkenning zullen vanzelfsprekend onderling afgestemd worden en worden betrokken bij de verdere beleidsontwikkeling.

In de lange termijnverkenning zijn ideeën geventileerd die ook weer gevolgen kunnen hebben voor het wettelijk kader. Het gaat hierbij om vraagstukken zoals een meer open stelsel waarbij de lerende, de consument centraal staat en sturing via de vraag plaatsvindt. De discussie, gedachtevorming en standpuntbepaling op deze vraagstukken zal de komende tijd plaatsvinden, maar is nog niet zodanig uitgekristalliseerd dat daar al in de huidige tijdspanne vergaande stappen in genomen kunnen worden c.q. het wettelijk kader daar op aangepast kan worden.

Binnen de hiervoor geschetste context en het feit dat uit de evaluatie is gebleken dat de WEB een kaderwet is die genoeg ruimte - met het afleggen van publieke verantwoording als tegenhanger - geeft om de gestelde doelen te bereiken, kan de conclusie worden getrokken dat wet- en regelgeving slechts op een enkel punt

aanpassingen behoeft. Tevens kan worden geconcludeerd dat fundamentele structuurveranderingen op dit moment niet opportuun zijn. Dat laat onverlet dat er op een aantal onderdelen nog een kwaliteitsverbetering moet en kan worden gerealiseerd. Daar geven het eindrapport van de Stuurgroep Evaluatie WEB, het advies van de Onderwijsraad en alle andere ontvangen reacties ook voldoende aanleiding toe. Dat betekent dat in het onderhavige Evaluatieverslag met name wordt ingezoomd op die onderwerpen die voor de korte termijn nog extra actie vereisen en waarvoor het mogelijk en nodig is om nog in mei 2002 vóór de kabinetswisseling uitwerkingen aan de Tweede Kamer voor te leggen. In de bijlage bij deze brief wordt met name op die onderwerpen, zoals bijvoorbeeld kwalificatiestructuur beroepsonderwijs en regie opleidingenaanbod, ingegaan

De acties die reeds in gang zijn gezet en acties die nog ondernomen gaan worden zijn gericht op het verbeteren van de kwaliteit en het verhogen van het rendement van de bve-sector, zodat de deelnemer beter ondersteund kan worden. Naast de jaarlijkse rendementsgegevens die de sector levert, zal op onderdelen extra gemonitord worden. Zo zal ten behoeve van de beroepskolom en de extra impulsmiddelen in het voorjaar 2002 een nulmeting plaatsvinden teneinde in latere jaren te kunnen bepalen in hoeverre de kwalificatiewinst die is beoogd ook daadwerkelijk gerealiseerd wordt. Bij de examinering zal de inspectie de komende tijd toezien op verbeteringen die op de korte en de lange termijn (met de nieuwe examineringssystematiek) worden bereikt.

Bouwstenen voor het evaluatieverslag

Aan het verschijnen van het eindrapport van de onafhankelijke Stuurgroep Evaluatie WEB is een periode van 2 jaar van wetenschappelijk onderzoek vooraf gegaan. Het eindrapport is met alle daaraan ten grondslag liggende deelrapporten op 22 juni 2001 aangeboden. De minister van OCenW heeft mede namens de minister van LNV op het eindrapport een eerste inhoudelijke reactie gegeven in de vorm van een gespreksnotitie. Deze gespreksnotitie is naar alle belanghebbende partijen gezonden met verzoek om reactie. U bent per brief (BVE/B/2001/16000 d.d. 15 mei 2001) over deze procedure geïnformeerd. Tevens heeft u in juli 2001 het eindrapport van de Stuurgroep Evaluatie WEB, de deelrapporten en de gespreksnotitie Evaluatie WEB ter informatie ontvangen.

In de gespreksnotitie zijn nog geen standpunten ingenomen, maar zijn eerder richtingen en voorkeuren aangegeven. Tevens is het veld om een reactie gevraagd. De gespreksnotitie en de ontvangen reacties zijn vervolgens aan de orde gekomen in de

gespreksronde. In deze gespreksronde met de belanghebbende partijen is gesproken over de diverse voorstellen en oplossingen die in het kader van de evaluatie van de WEB en de verbetering van de wet zijn gedaan en de standpunten die over deze voorstellen en oplossingen zijn ingenomen. De resultaten van deze gespreksronde zijn eveneens benut voor het evaluatieverslag.

Er zijn schriftelijke en/of mondelinge reacties op de gespreksnotitie ontvangen van: de Bve Raad, Colo, Paepon, de AOC-Raad, de HBO-Raad, de JOB, de VNG, VNO-NCW, MKB, FNV, CNV, AOB, Onderwijsbond CNV, de Unie BVE-VO (CMHF), de Stichting van de Arbeid, ROM (Regionaal Overleg Midden-Brabant), Cluster Bouw- en Houtnijverheids Organen en de Landelijke Vereniging van Onderwijsbeleidsadviseurs.

De Onderwijsraad heeft op het verzoek van de minister van OCenW advies uitgebracht over de werking van de WEB. Dat advies is u in september 2001 reeds ter informatie toegezonden.

Wij stellen de inbreng van al deze organisaties bijzonder op prijs. Wij willen derhalve een ieder bedanken voor de constructieve, schriftelijke dan wel mondelinge inbreng.

De (eind)rapporten, adviezen, reacties en gesprekken vormen de input voor het Evaluatieverslag over de werking van de WEB zoals dat thans voorligt. Over de hoofdlijn van de reactie is nog een keer in de EB-Kamer gesproken. Daar zijn op een aantal punten nog nadere afspraken gemaakt over de te ondernemen acties.

Advisering door de Sociaal Economische Raad

Met de SER is afgesproken dat zij in het kader van het Evaluatieverslag WEB op een aantal specifiek sociaal economische onderwerpen om nader advies zal worden gevraagd. Na verzending van het Evaluatieverslag met bijlage aan de beide Kamers zal de minister van OCenW eind november de SER verzoeken hem te adviseren over de volgende punten:

- het voorstel omtrent de regie opleidingenaanbod;
- de beroepspraktijkvorming;
- de beroepskolom.

Groen onderwijs

Het bevorderen van samenwerkingsconstructies tussen aoc's en roc's, zoals door de Stuurgroep Evaluatie WEB voorgesteld, wordt niet overgenomen in de zin dat een fusie tussen aoc's en roc's wordt afgedwongen. De verdere gedachtevorming over de

positie van het groen onderwijs hebben wij ter hand genomen vanuit twee perspectieven t.w. het belang van de deelnemer en het belang van de sector "Voedsel en Groen". De insteek daarbij is dat samenwerking tussen onderwijsinstellingen op regionaal niveau gestalte moet krijgen. Inmiddels heeft mijn collega van LNV deskundigen uit alle sectoren ("groen" en overige) uit vmbo, mbo, hbo en wo gevraagd een verkenning uit te voeren naar de vormen van samenwerking tussen het groen en overige onderwijs en de wettelijke belemmeringen voor samenwerking, waarbij de inhoud van het onderwijs, het bieden van kansen aan deelnemers en hen te laten kiezen uit een zo breed mogelijk aanbod voorop staat. De uitkomsten van deze verkenning zullen in december in een conferentie worden besproken, waarna wij een standpunt zullen bepalen. In hoeverre de inhoudelijke samenwerking gevolgen zal en moet hebben voor de institutionele vorm en de departementale aansturing is een afgeleide van de inhoudelijke samenwerking en derhalve van later orde.

Conclusie

De algemene conclusie die op grond van de inbreng van alle organisaties ten aanzien van de werking van de WEB getrokken kan worden, is:

- de wet biedt voldoende ruimte om de gestelde doelen te bereiken;
- nog niet alle ruimte wordt door alle betrokken partijen voldoende benut;
- er is geen aanleiding voor fundamentele structuurveranderingen;
- wel is het nodig om effort te steken in kwaliteits- en rendementsverbetering binnen de bestaande wet- en regelgeving;
- toekomstige aanpassing van de wet wordt gerelateerd aan de middellange termijnverkenning over het beroepsonderwijs en de implementatie van de lange termijn verkenning "Grenzeloos leren".

In bijlage bij dit evaluatieverslag zal met name worden ingegaan op de afspraken die zijn gemaakt over die onderwerpen die de op de korte termijn (nog een) extra actie vereisen.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De minister van Onderwijs, Cultuur
en Wetenschappen,

(drs. L.M.L.H.A. Hermans)

De minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

Mr.L.J. Brinkhorst